🎸 ပေါ်ဆန်းဘေးကြားရဲ့သက်တမ်းဘယ်လောက်လဲ 🎸

ဒီမေးခွန်းဟာ ရွှေနန်းတော်ကုမ္ပဏီကို တောင်သူတော်တော်များများ မေးလေ့ရှိတဲ့မေးခွန်းလေးပါ။ အတိုချုပ်ဖြေရရင် ပေါ်ဆန်းဘေးကြားက သက်တမ်းစပါးမဟုတ်ပါဘူး။ ရာသီစပါး (ဒေသစပါး) ဖြစ်တဲ့အတွက် နိုဝင်ဘာလ တတိယအပတ်မှာ ပန်းပွင့်ပြီး ဒီဇင်ဘာလထဲမှာ ရိတ်သိမ်းရမှာဖြစ်ပါတယ်။ စောစောစိုက်ရင် အသက်ပိုကြီးသွားမှာဖြစ်ပြီး နောက်ကျမှစိုက်ရင် အသက်ပိုငယ်သွားမှာပါ။

😕 သက်တမ်းစပါးနဲ့ ရာသီစပါးဆိုတာဘာလဲ 😕

သက်တမ်းစပါးဆိုတာ အလင်းရောင်တုံ့ပြန်မှု မရှိတဲ့စပါးပါ။ နွေရောမိုးရော စိုက်ပျိုးလို့ရပြီး မျိုးအလိုက် အသက်ရက်စေ့ရင် ရိတ်သိမ်းလို့့ရပါတယ်။ ဥပမာ - ရွှေမနော်မျိုးဆိုရင် မျိုးစေ့ကျဲတဲ့ရက်ကနေ ၁၁၅ - ၁၁၇ ရက်အကြာမှာ ရိတ်သိမ်းနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ရာသီစပါးဆိုတာ အလင်းရောင်တုံ့ပြန်မှုရှိတဲ့ စပါးပါ။ မိုးရာသီမှာသာ စိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်းပါတယ်။ မည်သည့်ရက်တွင် စိုက်စေကာမူ ပန်းပွင့်ရက်ပုံသေရှိပြီးတော့ ပန်းပွင့်ပြီး ရက် ၃၀ ခန့်အကြာမှာ ရိတ်သိမ်းနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာ - ပေါ်ဆန်းဘေးကြားဆိုရင် စောစိုက်စိုက် နောက်ကျမှစိုက်စိုက် နိုဝင်ဘာလ တတိယအပတ်မှာ ပန်းပွင့်ပြီး ဒီဇင်ဘာလထဲမှာ ရိတ်သိမ်းလို့ရမှာပါ။

🔷 အလင်းရောင်တုံ့ပြန်မှုဆိုတာဘာလဲ 🔷

စပါးပင်မှာ ကြီးထွားမှုအဆင့်သုံးဆင့် ရှိပါတယ်။ (၁) အပင်ပိုင်းကြီးထွားမှုအဆင့် (Vegetative Phase) (၂) အနှံသန္ဓေကြီးထွားမှုအဆင့်/ မှို့ကပ်သည့်အဆင့် (Reproductive Phase) နှင့် (၃) သီးပွင့်ရင့်မှည့်မှုအဆင့် (Ripening Phase) တို့ဖြစ်ပါတယ်။ အပင်ပိုင်းကြီးထွားမှုအဆင့်ကို အခြေခံအပင်ပိုင်းကြီးထွားမှုအဆင့် (Basic Vegetative Phase) နှင့် အလင်းရောင်တုံ့ပြန်မှုအဆင့် (Photoperiod Sensitive Phase) ဆိုပြီး နှစ်ပိုင်းထပ်ခွဲလို့ရပါတယ်။

အလင်းရောင်တုံ့ပြန်မှု မရှိတဲ့ သက်တမ်းစပါးတွေဟာ နေ့တာတိုခြင်း (တစ်နေ့လျှင် အလင်းရောင် ၁၂ နာရီခန့် ရရှိခြင်း) ၊ နေ့တာရှည်ခြင်း (တစ်နေ့လျှင် အလင်းရောင် ၁၆ နာရီခန့် ရရှိခြင်း) တို့အပေါ် မူတည်မှုမရှိဘဲ ၎င်းတို့သက်တမ်းအလိုက် အခြေခံအပင်ပိုင်းကြီးထွားခြင်းအဆင့်နှင့် အလင်းရောင်တုံ့ပြန်ခြင်းအဆင့်တို့ကို ဖြတ်သန်းပြီးပါက အနှံသန္ဓေလောင်းဖြစ်တည်ခြင်း သို့မဟုတ် မှို့ကပ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အလင်းရောင်တုံ့ပြန်မှုရှိတဲ့ ရာသီစပါးတွေဟာ အခြေခံအပင်ပိုင်းကြီးထွားမှုအဆင့်တွင် နေ့တာတိုသည်ဖြစ်စေ ရှည်သည်ဖြစ်စေ ပုံမှန်အတိုင်းကြီးထွားမည်ဖြစ်ပြီး အလင်းရောင်တုံ့ပြန်မှုအဆင့်ကို ရောက်ရှိပါတယ်။ သို့သော် အလင်းရောင်တုံ့ပြန်မှုအဆင့်ကိုဖြတ်သန်းပြီး မှို့ကပ်သည့်အဆင့်ကို ရောက်ရှိရန်မှု နေ့တာတိုမှသာ ရောက်ရှိမည် ဖြစ်ပါတယ်။ ရာသီစပါးတွေဟာ နေ့တာတိုသောရက်များသို့ မရောက်မခြင်း အပင်ပိုင်းကြီးထွားမှုအဆင့်တွင်သာ ဆက်လက်ရှင်သန်နေမည်ဖြစ်ပါတယ်။

ဥပမာ - ပေါ်ဆန်းဘေးကြားကို ဇူလိုင်လ ပထမအပတ်တွင်စိုက်သည်ဖြစ်စေ နောက်ဆုံးအပတ်တွင် စိုက်သည်ဖြစ်စေ နေ့တာတိုသည့်လသို့ မရောက်မခြင်း အပင်ပိုင်းကြီးထွားမှုအဆင့်တွင်သာ ရှိနေမည်ဖြစ်ပါတယ်။ နေ့တာတိုသောလသို့ရောက်သည်နှင့် မိှှို့ကပ်မည်ဖြစ်ပါတယ်။

ကျမ်းကိုးအညွှန်း 🗧

- ဆင်းသီဟ "မိုးစပါးနှင့် နွေစပါးအကြောင်း သိကောင်းစရာနှင့် အခြားဆောင်းပါးများ"
- IRRI, The Flowering Response of the Rice Plant to Photoperiod